

Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beslisnota TK-brief advies RCGOG inzake PI Nieuwersluis

Datum
29 februari 2024

Ons kenmerk
5232992

1. Aanleiding

In de beleidsreactie op het Inspectierapport PI Nieuwersluis heeft u aangekondigd de regeringscommissaris seksueel grensoverschrijdend gedrag (RCGOG) advies te vragen over het pakket van maatregelen naar aanleiding van het rapport. DG DJI heeft op 30 juni 2023, namens u, de adviesaanvraag ingediend. De RCGOG zal u op 29 februari aanstaande het advies aanbieden en publiceren.

2. Geadviseerd besluit

Akkoord gaan met het verzenden van bijgevoegde beleidsreactie aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

De RCGOG is gevraagd in haar advies aandacht te besteden aan:

1. Hoe kijkt u aan tegen het pakket van maatregelen, zoals aangekondigd in de beleidsreactie op het Inspectierapport, en ontbreken daarbij nog belangrijke elementen?
2. Welke aandachtspunten ziet u bij de implementatie van deze maatregelen?
3. Kunt u daarbij specifiek ingaan op het wegnemen van drempel om te melden en de toegankelijkheid en deskundigheid van de aandachtfunctionaris voor de gedetineerden?

Conclusies

Een cultuur binnen een organisatie duurzaam veranderen zodat seksueel grensoverschrijdend gedrag er niet meer voorkomt kan volgens de RCGOG alleen door naar drie niveaus te kijken: de omgangscultuur (normen, waarden en gedragspatronen), de organisatiestructuur (georganiseerde kenmerken van de setting die beïnvloeden welk gedrag mogelijk of toegestaan is binnen die setting) en het systeem van specifieke maatregelen voor de aanpak van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag (meldingsmogelijkheden en vertrouwenspersonen). Geconcludeerd wordt dat er op alle drie deze niveaus aanvullende actie nodig is ten opzichte van het pakket aan maatregelen dat er nu ligt naar aanleiding van het Inspectierapport.

Cultuur

De aanbevelingen zijn gericht op het veranderen van de toerusting van medewerkers en leidinggevenden en het vergroten van het vakmanschap. Bijvoorbeeld aanpassen van gedragscodes, investeren in opleidingen met aandacht voor werken met vrouwen en interviews.

Commissie van Toezicht (CvT)

Deze aanbevelingen zijn gericht op het verlagen van drempels om te melden bij de CvT en het vergroten van de deskundigheid van de CvT. Denk hierbij aan telefonisch melden, anderen machtigen om voor gedetineerden te melden of de samenstelling van de CvT aanpassen zodat er meer herkenbaarheid is bij gedetineerden.

Bureau Integriteit

De aanbevelingen zijn erop gericht om meer meldingen binnen te krijgen van de medewerkers en gedetineerden. Gedacht kan worden aan meldingen door eenieder te laten doen en niet via het bevoegd gezag. Ook cultuuronderzoek te laten plaatsvinden in gevallen waarin niet-integer gedrag niet onomstotelijk door BI kan worden vastgesteld.

Een aantal van de hierboven beschreven aanbevelingen onderschrijven de aanbevelingen van het Inspectierapport en de maatregelen die naar aanleiding daarvan zijn genomen. Dan zijn er enkele aanbevelingen die voortbouwen op de reeds gedane aanbevelingen. Daarnaast wordt er een aantal aanbevelingen aan de Commissies van Toezicht gedaan. De commissies zijn onafhankelijk, maar DJI en het bestuursdepartement zullen de commissies wel zo veel mogelijk ondersteunen bij de opvolging van de aanbevelingen. Tot slot geldt voor een aantal aanbevelingen dat ze nader bezien moeten worden hoe deze in de speciale context van het gevangeniswezen uitgevoerd kunnen worden.

4. Toelichting

4.1 Politieke context

Er is een duidelijke verbinding met het capaciteitsvraagstuk. Zaken als training en intervisie worden bemoeilijkt door het tekort aan personeel.

4.2 Financiële overwegingen

DJI inventariseert de kosten van de extra maatregelen voortkomend uit het advies van de RCGOG. Naar verwachting passen eventuele extra kosten binnen de bedrijfsvoering van DJI.

4.3 Krachtenveld

Er wordt nauw samengewerkt met DJI, om aan te sluiten bij de kennis en expertise van DJI en te borgen dat de maatregelen uitvoerbaar zijn voor de DJI.

4.4 Uitvoering

De maatregelen zijn erop gericht om de sociale veiligheid in de DJI-inrichtingen te vergroten, zonder het werkproces voor de medewerkers te compliceren. De maatregelen zijn erop gericht een cultuurverandering te bewerkstelligen, het vakmanschap van PIW'ers die met vrouwelijke gedetineerden werken te vergroten, en het meldproces te versterken.

4.5 Implementatie

DJI is reeds begonnen met de implementatie van het maatregelenpakket van de Inspectie. Voor de uitvoering van deze maatregelen wordt zoveel mogelijk aangesloten bij bestaande structuren, zoals het programma Sociale Veiligheid. Voor de opvolging van de aanbevelingen die gedaan zijn door RCGOG wordt aangesloten op de implementatie van de maatregelen naar aanleiding van het

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid

Datum
29 februari 2024

Ons kenmerk
5232992

Inspectierapport. DJI monitort de implementatie van de maatregelen en de meldingen.

Bij enkele aanbevelingen van de RCGOG, moet specifiek bezien worden bezien of en hoe dit past binnen de speciale context van het gevangeniswezen. Dit vraagt om nader onderzoek door DJI alvorens over te kunnen gaan op implementatie van de genoemde maatregelen.

4.6 Communicatie

De RC heeft aangegeven actief de publiciteit te zoeken met dit advies. Hierover vindt afstemming plaats met DCOM.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid

Datum
29 februari 2024

Ons kenmerk
5232992